

Markéta Petrová, Symbolika zvířat v Nové radě Smila Flašky z Pardubic
Celkem 132 stran

M. Petrová si pro svou úvahu nad aristokratickým vnímáním vlastního postavení ve společensko politické struktuře českého pozdního středověku vybrala rozbor poměrně známé Nové rady Smila Flašky z Pardubic.

V úvodu vymezila sledovanou problematiku a upozornila na stav probádanosti sledovaného tématu, které pak sledovala v sedmi kapitolách. První dvě z nich jsou v podstatě poněkud schematickým literárně historickým exkurzem, jehož vztah k dané problematice je sice zřejmý, ale jen málo deklarovaný. M. Petrová se nejprve snažila postihnout žánrové oblasti literatury 14. století pracující se symbolikou zvířat (bajky) nebo jsou obecně moralistně zaměřené. Následně si všímala několika autorů a literárních děl z 2. poloviny 14. století, jež spojovalo užití zvířecí symboliky, či zájem o česky psané texty (s. 26-33).

Pojednání o Nové radě otevřela biografickým medailonem Smila Flašky z Pardubic a stručnou charakteristikou situace v zemi v době vrcholu jeho života (s. 34-41). Nepříliš rozsáhlá je část (4. kapitola) věnovaná představení a charakteristice *Nové rady*, tj. díla, jehož reflexe je vlastním tématem práce (s. 41-56). Jen v náznacích zůstal vztah díla k zahraničním předlohám. Pro detailnější rozbor chování a významu zvířat vystupujících v Nové radě si autorka zvolila čtyři příklady – orla, lišku, psa a opici; je ale škoda, že svůj výběr blíže nezdůvodnila. Na základě jejich promluv, dokumentovaných četnými citáty a odkazy na jiná dobová relevantní díla, charakterizuje vlastnosti zvířatům připisované. Více pozornosti by si zasloužilo jejich začlenění do celkového společenského a kulturního rámce doby, stejně jako pokus o nalezení nějakých reminiscencí na konkrétní dobovou situaci (sem by logicky patřila kapitola zařazená jako poslední).

V šesté kapitole autorka připomíná reflexi zvířecí alegorie v 16. století, konkrétně v díle Jana Dubravia a Jana Mantuána Fencla. Spektrum vystupujících zvířat dokumentují tabulky v příloze. Provedené srovnání představuje v podstatě možnosti komparace všech tří děl, tj. naznačuje možnou cestu dalšího bádání, které je však nutné opřít o širší historicko-kulturní souvislosti.

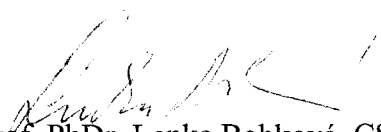
V poslední kapitole se autorka opět vrací k textu Nové rady a snaží se o jeho propojení se situací v Českém království, respektive v královském dvorském prostředí, za vlády

Václava IV. v závěru 14. století. Záslužný pokus by ale bylo možné rozpracovat hlouběji. Jasněji by mělo být řečeno, k jakému posunu autorka v hodnocení celého díla dospěla oproti diplomové práci T. Linharta; chybí odkaz na práce M. Nejedlého, zvláště na jeho studii věnovanou právě Nové radě (M. Nejedlý, L'ideal du roi en Bohême à la fin du quatorzième siècle. Remarques sur le Nouveau conseil de Smil Flaška de Pardubice, in: Penser le pouvoir au moyen âge. Etudes offertes à Françoise Autrand, Paris 2000, s. 247-260). Autorka často rezignovala na argumentaci vlastního pohledu, který by opřela o své historické bádání (odkazy na dílo Jiřího Spěváčka pro dobu Václava IV. nestačí).

Závěrem lze říci, že práce je napsaná svěžím, čtivým stylem. Škoda jen, že autorka zůstala příliš v zajetí popisu vybraného stěžejního pramene a jeho citací, aniž by se pokusila o odvážnější aktualizaci zkoumaného literárního díla vzhledem ke svému tvůrci i k době svého vzniku, respektive o bližší určení jeho příjemce, pro něhož musela být užitá alegorie sdělná a srozumitelná.

Přes uvedené výtky práce vyhovuje podmínkám kladeným na diplomové práce a doporučuji ji k obhajobě.

Praha 1. září 2008

prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.